
Raadsvergadering
31 oktober 2013

Agendanummer

Onderwerp
Evaluatie verkeer- en parkeersituatie Markt Steenbergen

Steenbergen; 18 september 2013

Aan de raad,

1. Inleiding

Op 21 oktober 2010 hebt u besloten tot het herinrichten van de Markt in Steenbergen. Dit als sluitstuk van een interactief proces waarbij inwoners, ondernemers en gemeente samen hebben gewerkt aan de plannen voor een nieuwe inrichting van het winkelgebied van Steenbergen. Bij dat besluit hebt u bepaald dat na 2 jaar het 'zomer/winterregime' ten aanzien van verkeer en parkeren op de Markt moest worden geëvalueerd. Dat moment is nu aangebroken. Dit voorstel behandelt die evaluatie en doet u een voorstel voor de verkeerssituatie op de Markt na 1 november 2013.

2. Achtergrond

De herinrichting van de Markt maakt onderdeel uit van het project StadHaven. Dat project beoogt een aantrekkelijk centrum(winkel)gebied in Steenbergen te realiseren. Dit via verschillende sporen: herinrichting openbare ruimte, actief gastvrij ondernemerschap en betere promotie in en van het gebied. Dit alles moet leiden tot een situatie waarin bezoekers langer in het gebied verblijven en daarin meer besteden. In deze situatie is de auto te gast, wat betekent dat niet-bestemmingsverkeer zo veel mogelijk wordt ontmoedigd om het gebied binnen te gaan en dat parkeren in schillen plaatsvindt (hoe langer parkeren, hoe verder uit het hart van het centrum verwijderd).

Sinds 2009 wordt met ondernemers (Retail Platform Steenbergen, Koninklijke Horeca Steenbergen) gewerkt aan een breed programma om dat doel te realiseren. De herinrichting van het gebied hebt u bestempeld als manier om verduurzaming van het gebied aan te jagen. U hebt daarmee het voorbeeld gegeven aan de ondernemers.

Met het oog op een optimale benutting van het gebied gedurende het gehele kalenderjaar hebt u besloten tot een winter/zomerregime ten aanzien van de Markt. In de zomer is de Markt autovrij en bedoeld voor (meer) terrassen en activiteiten. In de winter is de Markt voor (gemotoriseerd) verkeer toegankelijk vanaf de Kaaistraat en zijn 6 langsparkeervakken beschikbaar aan 1 zijde van de Markt. Inmiddels is ervaring met dit regime opgedaan. Deze ervaringen - van verschillende partijen - worden in essentie meegenomen in deze nota.

3. Overwegingen

4a. Enquête

In augustus 2013 zijn zowel online (van 3 t/m 25 augustus) als op straat (14, 16 en 17 augustus) ondernemers, bewoners en bezoekers gevraagd naar hun mening over het tot nu toe bereikte resultaat binnen het project StadHaven. Het primaire doel van deze enquête was een indruk te krijgen over de voorkeuren inzake het verkeer- en parkeerregime op de Markt in Steenbergen.

De enquête heeft 177 online reacties en 150 straatreacties (taakstellend) opgeleverd. De online respons bedraagt meer dan 20% en wordt in marktonderzoekstermen als 'zeer goed' bestempeld.

De algemene conclusie van deze enquête is dat het project StadHaven de uitwerking heeft die ervan werd/wordt verwacht. Een aantrekkelijk gebied verlengt de verblijfsduur, een verlengde verblijfsduur vergroot de bestedingen in het gebied. Alle partners lijken de juiste weg te zijn ingeslagen, maar voor elk is nog huiswerk te doen.

Het primaire doel van de enquête was om helder te krijgen welke verkeers- en parkeersituatie op de Markt de voorkeur van zowel ondernemers, bewoners als bezoekers heeft. Uit de enquête blijkt de volgorde van meest populaire opties de volgende te zijn:

1. Markt het gehele jaar autovrij: 46,8%;
2. een zomer/winterregime (al dan niet met parkeren): 33,1%
3. Markt het gehele jaar toegankelijk voor auto's (al dan niet met parkeren): 20,1%

4b. Reactie RPS en KHN

Retail Platform Steenbergen (RPS) en Koninklijke Horeca Nederland, afdeling groot Steenbergen (KHN) hebben schriftelijk hun reactie op de uitkomst van de enquête gegeven. In een toelichtend gesprek zijn hun standpunten nader besproken. De afzonderlijke standpunten van RPS en KHN zijn als bijlage bij dit voorstel gevoegd.

Samenvattend is RPS "erg ongerust over de overduidelijke uitslag" van de enquête. RPS is bang dat een volledige afsluiting van de Markt zeer nadelige gevolgen zal hebben voor de ondernemers buiten de Markt in Steenbergen. Met name voor de foodbranches. Het (schriftelijke) voorstel van RPS is dan ook om voorlopig nog niet te besluiten tot een volledige afsluiting van de Markt, maar daar nog 2 tot 3 jaar mee te wachten. In de veronderstelling dat een dan uit te voeren enquête nog steeds een voorkeur daarvoor aantoonde. Tot die tijd wordt het zomer/winterregime gehandhaafd, zonder parkeren tijdens de openstelling. De periode van 2 tot 3 jaar biedt ondernemers voldoende tijd om te wennen en een goede invulling voor de Markt (activiteiten) voor te bereiden. Het toelichtend gesprek heeft uitgewezen dat RPS met name de negatieve consequenties van een verlaten Markt vreest. Die consequenties kunnen echter ook zonder openstelling van de Markt het hoofd worden geboden.

De reactie van KHN wijkt aanzienlijk af van die van RPS. KHN benadrukt juist dat het tevreden is met de uitslag en de aangewezen verbeterpunten. Zij ziet graag na 1 of 2 jaar een vervolgenquête om te monitoren of de koers van het project de gestelde doelen dichterbij brengt. Afsluitend ziet KHN voor zichzelf de mooie taak weggelegd om "haar leden in het stadhaven gebied (nog) meer te stimuleren tot het optimaal gebruik te maken van de geboden ruimte met activiteiten en (meerdaagse) evenementen."

4c. Ervaringen terrassen, activiteiten en evenementen

De doelstelling van de autovrije Markt is dat de Markt een levendig plein met terrassen en activiteiten moet worden. Inmiddels is er ruim 1 volledig seizoen achter de rug. Daarin is gebleken dat de horecaondernemers op de Markt langzaam aan wennen aan hun nieuwe rol. Ten opzichte van de beginsituatie zijn er meer terrassen die tenminste een deel van de week geopend zijn en bij goed weer de Markt een levendige aanblik geven. De waardering van (de kwaliteit van) die terrassen door het publiek is - volgens de enquête - positief.

Ook op de andere doelstelling ontstaat gewinning. Langzaam aan wordt de Markt door bestaande en nieuwe initiatieven ontdekt als prettige plaats van uitvoering. Vanuit verschillende partijen zijn nieuwe activiteiten voor 2014 aangekondigd. Gebrek aan ideeën is er niet, maar wel blijkt de financiering van dergelijke activiteiten - zeker in de huidige economisch omstandigheden - geen sinecure. Ook de ruimte in de middelen uit de reclamebelasting biedt op dit moment (2013/2014) weinig mogelijkheden tot substantiële ondersteuning van dergelijke initiatieven.

4d. Ervaringen verkeer en parkeren

De ervaringen met het verkeer, maar met name het parkeren, op de Markt tijdens de opengestelde periode zijn niet positief. Ondanks duidelijk aangeven waar geparkeerd mocht worden en een wekenlange 'waarschuwingronde' bleken velen niet van zin zich te houden aan de gestelde kaders. Ook handhaving van de situatie bracht daarin weinig verandering. Overigens moet daarbij worden opgemerkt dat het daarbij zeker niet alleen bezoekers betrof. Gelet op de geconstateerde overtredingen buiten openingstijden van de aanwezige winkels mag worden verondersteld dat ook bewoners en ondernemers het niet zo nauw met de parkeerregels nemen.

Daaruit wordt geconcludeerd dat, wanneer tot een openstelling van de Markt voor verkeer/parkeren wordt besloten, fysieke maatregelen noodzakelijk zijn om een parkeerchaos te voorkomen en adequate handhaving mogelijk te maken. Dergelijke fysieke maatregelen dienen het (ontwerp)concept te respecteren en bijkomende functies van de Markt niet te hinderen.

Mocht worden besloten tot het permanent afsluiten van de Markt voor auto's dan moet worden bezien op welke wijze ook in de winterperiode het plein aantrekkelijk is. Zowel door inrichtingsmaatregelen als door aanvullende activiteiten.

Overigens wordt in de loop van dit jaar de eerder overeengekomen meerjarige verkeerstelling gestart. Deze telling moet uitwijzen of de parkeercapaciteit in het centrum van Steenberghe toereikend is. Om de bestaande parkeercapaciteit beter te ontsluiten en 'parkeren in schillen' vorm te geven is een duidelijkere aanduiding van de afzonderlijke parkeerterreinen wenselijk.

4e. Laden en lossen

Op dit moment is de Markt niet toegankelijk voor laden en lossen. Ter compensatie zijn aan beide zijden van de Markt laad- en losplaatsen gecreëerd. Voor zover ambtelijk bekend zijn die faciliteiten (vooralsnog) toereikend voor externe leveranciers van de ondernemers op de Markt. Een aantal horecaondernemers op de Markt heeft per brief verzocht om een regeling voor laden- en lossen op de Markt vast te stellen. E.e.a. zou betekenen dat deze vraag het laden- en lossen door de betreffende ondernemers zelf betreft.

In de afgelopen periode is meermaals gebleken dat, ondanks het feit dat de Markt niet toegankelijk was voor verkeer, er toch verkeer ten bate van laden en lossen op de Markt aanwezig was. De toegangspalen lijken daartoe door ondernemers zelf te zijn neergelaten, in een enkel geval zelfs afgeslepen. In een eerdere fase van het project StadHaven is overwogen om een vorm van sleutelbeheer door ondernemers ten bate van laden- en lossen op de Markt in te stellen. Het op verzoek neerlaten van de paaltjes door de gemeente is een te zware belasting van de beschikbare ambtelijke capaciteit. Het is de vraag of het illegaal neerlaten van palen, of zelfs het verwijderen daarvan, bijdraagt aan het benodigde vertrouwen om tot een werkbare vorm van sleutelbeheer door ondernemers op de Markt te komen. Op dit moment is instemming met dat verzoek dan ook niet aan de orde. Wel wordt gezamenlijk onderzocht onder welke voorwaarden en verantwoordelijkheidsverdeling een regeling over zelfstandig sleutelbeheer door ondernemers mogelijk is.

Daarbij is gebleken dat neergelaten paaltjes automatisch ook geparkeerde auto's oplevert. Ook op momenten dat de Markt niet voor verkeer toegankelijk is. Die situatie is ongewenst. Deze ervaring wordt meegenomen in het gesprek met ondernemers over de voorwaarden voor extern sleutelbeheer.

4f. Veiligheid

Met het oog op het garanderen van de openbare veiligheid op de Markt, heeft de politie aangedrongen op de plaatsing van een elektronisch bedienbare paal (via de meldkamer). De RAV heeft dat standpunt onderstreept. Op die manier kunnen hulpdiensten zonder verlaten van hun voertuig de betreffende locatie 24/24 kunnen bereiken in geval van calamiteiten. Inmiddels hebben zich enkele situaties voorgedaan waarbij de huidige opstelling het werk van de hulpdiensten ernstig bemoeilijkte. De politie

heeft aangegeven om veiligheidsredenen niet te kunnen werken met de huidige sleutelbediening. Dat geldt overigens niet voor de brandweer. Voor haar is de huidige situatie toereikend.

Het plaatsen van een dergelijke elektronische paal betekent dat gerekend moet worden met aanschaf en onderhoudskosten. De kosten van onderhoud worden mede bepaald door het aantal storingen in het systeem danwel vernielingen. Dat aantal is op voorhand niet bekend.

4g. Conclusie

Uit de enquête kan worden opgemaakt dat een volledige autovrije Markt de grootste voorkeur geniet. De reacties van RPS en KHN bevestigen dat beeld ten dele. KHN sluit zich aan bij de uitkomst van de enquête. RPS heeft daarmee moeite omdat een autovrije Markt voor een aanzienlijk deel van de periode een desolate indruk zou opleveren. RPS heeft behoefte aan een levendige Markt die een verbindende functie binnen het gebied heeft. Een volledig voor autoverkeer afgesloten Markt komt daardoor in beeld.

Daarbij wordt wel aangetekend dat zowel door de inrichting als door de programmering moet worden voorkomen dat de Markt (in de winterperiode) een desolate aanblik geeft. Daarbij moet de toegang tot de Markt door hulpdiensten op een adequate manier worden gegarandeerd. Het toegankelijk maken van de Markt voor laden/lossen door ondernemers is op dit moment niet aan de orde. Wel bestaat de mogelijkheid om ondernemingen de Markt voor opstelling van de weekmarkt via de Markt te bevoorraden. Voorwaarden voor toekomstig sleutelbeheer door ondernemers moeten worden onderzocht.

De enquête heeft waardevolle informatie opgeleverd over het project StadHaven. Die informatie heeft echter ook nieuwe vragen opgeroepen. Die betreffen met name de kenmerken van de bezoekersgroepen die van het centrumgebied gebruik maken. Het is nuttig voor einde 2013 een aanvullend onderzoek te doen naar de kenmerken en behoeften van het winkelend publiek in Steenbergen. Met die informatie kunnen retailers adequaat inspelen op veranderend winkelgedrag, waardoor een positieve bijdrage wordt geleverd aan de levensvatbare toekomst van het winkelgebied van Steenbergen. Die informatie kan ook bijdragen aan een succesvolle realisatie van andere onderdelen van het project StadHaven.

4. Middelen

De kosten van bovengenoemde eenmalige uitgaven vallen alle binnen de door u beschikbaar gestelde budgetten ten behoeve van de herinrichting van de Markt (2010).

5. Risico's

Maatschappelijk

De enquête en de reacties daarop hebben uitgewezen dat niet alle ondernemers op één lijn zitten. De verdeeldheid onder en tussen ondernemers kan wellicht de ontwikkelingen in het gebied beïnvloeden.

6. Communicatie/Aanpak

Kennis te nemen van de uitslag van de enquête en de conclusies van RPS en KHN daaromtrent. Kennis te nemen van de opmerkingen van politie en horecaondernemers om aanpassingen op de Markt. Besluiten tot het permanent afsluiten van de Markt voor verkeer- en parkeren. Het college opdracht te geven alle benodigde stappen te zetten om passende toegang tot de Markt in het kader van handhaving van de openbare orde en veiligheid en in het kader van beleving te garanderen; het college opdracht te geven stelselmatig de verkeersmaatregelen en de mening van ondernemers, bewoners en bezoekers te monitoren; de projectpartners informeren over uw besluit.

7. Voorstel

- a. kennis te nemen van de enquête 'Evaluatie Project StadHaven' en de conclusies van Retail Platform Steenbergen en Koninklijke Horeca Nederland, afdeling Groot Steenbergen daaromtrent;

- b. kennis te nemen van de opmerkingen van politie Midden- en West-Brabant en van het verzoek van horecaondernemers op de Markt in Steenberg en inzake gewenste aanpassingen ten aanzien van de bereikbaarheid van de Markt;
- c. te besluiten de Markt in Steenberg per 1/11/2013 permanent voor verkeer af te sluiten;
- d. het college opdracht te geven alle benodigde stappen te zetten om passende toegang tot de Markt in het kader van handhaving van de openbare orde en veiligheid en in het kader van beleving te garanderen;
- e. het college opdracht te geven stelselmatig de verkeersmaatregelen en de mening van ondernemers, bewoners en bezoekers te monitoren;
- f. het college opdragen de projectpartners te informeren over uw besluit.

Hoogachtend,

Burgemeester en wethouders van Steenberg,

de secretaris

de burgemeester

mr. J.M.W.H. Leloux

drs. S.C.C.M. Bolten